

בג"ץ 2759/09

בבית המשפט העליון
בשבתו כבית משפט גבוה לצדק

עבד אלנאצר חמד בדוי לבום - ראש מועצת הכפר קריות
על ידי ב"כ עוה"ד מיכאל ספרד ואח'
מרח' יהודה הלוי 45, תל אביב - יפו
טלפון: 03-6206947; פקס: 03-6206950

העותר

נגד

1. שר הבטחון
2. מפקד כוחות צה"ל בגדה המערבית
3. ראש המנהל האזרחי
4. מפקד משטרת מחוז ש"י
על ידי פרקליטות המדינה,
משרד המשפטים, ירושלים
טלפון: 02-6466513; פקס: 02-6467011
5. מועצה אזורית מטה בנימין
על ידי ב"כ עוה"ד יזהר דגני ואח'
מרח' קרן היסוד 27, ירושלים
טלפון: 02-6248877; פקס: 02-6248553
6. עלי - אגודה שיתופית חקלאית להתיישבות קהילתית בע"מ
על ידי ב"כ עוה"ד דניאל רובינס
מרח' בן יהודה 1, ירושלים
טלפון: 02-6221922; פקס: 02-6256465

המשיבים

כתב תשובה מטעם המשיבים 1-4

בהתאם לצו על תנאי מיום 6.4.11, מתכבדים המשיבים 1-4 (להלן - המשיבים) להגיש תשובתם לצו על תנאי כדלקמן.

1. עניינה של העתירה בבקשת העותרים, כי תופסק סלילתו של כביש סמוך לכפר קריות, בסמוך לשוב עלי, ל"היובל" שעניינו תלוי ועומד בפני בית המשפט בבג"ץ 9051/05, ובכלל זה, כי יאכף צו ההריסה שהוצא ביחס לכביש.

2. המשיבים יטענו כי דינה של העתירה להדחות, ממספר טעמים.
3. ביחס לדרך נשוא העתירה שלפנינו ביצעו המשיבים מספר פעולות - בתחילה נחסם ונחרץ חלק אחד של הדרך (פרט לרצועה מסויימת, כמפורט לעיל, אשר לא נחרצה), ובהמשך לכך נחסם קטע נוסף של הדרך. למעשה, כיום, קטע שאורכו כ- 1.3 ק"מ, מתוך הדרך שאורכה הכולל הוא 1.5 ק"מ, הוא חסום או מחורץ, והוא אינו ניתן למעבר. חריצה וחסימה זו הביאה באופן אפקטיבי להוצאת קטעי דרך אלה - **שהם עיקר הדרך** - מכלל שימוש, ומשכך, המשיבים ביצעו, הלכה למעשה, את צו ההריסה ביחס לעיקר הדרך.
4. אשר לקטע האחרון של הדרך, יבקשו המשיבים להודיע, כי בהתאם להנחיית הדרג המדיני בעניין "היובל" עצמו, כפי שפורטה בתצהיר שהגישו המשיבים בבג"ץ 9051/05, לפעול למימוש צווי ההריסה המתייחסים לבנייה אשר יימצא - בהתאם לתוצאות הסופיות של הליך הסקר - כי היא על קרקע פרטית, הרי שאף אותם חלקים של הדרך נשוא העתירה שלפנינו, אשר יימצא - בהתאם לתוצאות הסופיות של הליך הסקר - כי הם על קרקע פרטית, יוסרו.
- יחד עם זאת, בהתחשב בכך שכמצויין לעיל, כיום מקטע דרך זה, המתחבר לדרך הישנה מעלי ל"היובל", הינו דרך הגישה היחידה למקום, הוחלט על ידי המשיבים כי ביצוע צו ההריסה ביחס לחלק אחרון זה של הדרך ידחה בשלב זה - עד להשלמת הליכי בחינת האפשרויות על מנת להסדיר כדין את הבנייה במקרקעין שניתנים להכרזה כאדמות מדינה ב"היובל", עליהם הנחה הדרג המדיני.
- המשיבים יטענו כי בנסיבות העניין הכוללות - באשר מדובר בדרך גישה יחידה למקום מאוכלס, אשר הדרג המדיני מבקש להסדיר את מרבית הבנייה בו - החלטה לדחות בשלב זה את מימוש צו ההריסה ביחס למקטע הדרך האחרון - הסמוך לכניסה ל"היובל", על מנת שלא להביא למצב בו למשפחות אשר מתגוררות כיום ב"היובל" לא תהיה דרך גישה למקום מגוריהן, הינה החלטה סבירה, אשר לא קיימת עילה להתערב בה.**
5. בצד האמור, יפעלו המשיבים לכך שלא תתקיים בנייה נוספת בכל הנוגע לדרך נשוא העתירה.
6. אשר לסוגיית הפרת צו הביניים יטענו המשיבים כי הם נוקטים בצעדים מתאימים לשם אכיפת הצו, הן בהיבט צופה פני העתיד, והן בהיבט צופה פני העבר.
7. במקום התקיימו ועתידים להתקיים במקום סיורים של יחידת הפיקוח של המנהל האזרחי, מעת לעת.

במסגרת סיורים אלה, ובכלל זה במסגרת הסיור האחרון שבוצע במקום ביום 22.5.11, נמצא כי לא חל שינוי במצב הדרך, ולא בוצעו הפרות נוספות של צו הביניים שניתן במסגרת העתירה שלפנינו.

8. נוסף על האמור, משטרת ישראל פתחה בחקירה בנוגע לנסיבות פריצת הדרך, ומשהתברר כי צו הביניים שניתן על ידי בית המשפט הנכבד הופר, נחקרת גם סוגייה זו במסגרת אותה חקירה. תיק החקירה בכל הנוגע לפריצת הדרך נשוא העתירה ולהפרת צו הביניים שניתן על ידי בית המשפט הנכבד עתיד לעבור בקרוב לבחינת יחידת התביעות של מחוז ש"י, לשם קבלת החלטה בדבר העמדה לדין, סגירת התיק, או ביצוע השלמת חקירה, ככל שזו תידרש.

9. בהתאם, יטענו המשיבים כי הם פועלים במסגרת סמכויותיהם לשם אכיפת צו הביניים שניתן על ידי בית המשפט הנכבד, ולשם נקיטת צעדים בשל הפרתו. אשר על כן, אף ביחס לסוגיה זו לא קיימת עילה להתערבותו של של בית המשפט הנכבד.

10. הכל כמפורט להלן.

עיקרי העובדות הצריכות לעניין, והשתלשלות העניינים עד כה

11. תוואי הדרך נשוא העתירה, המובילה מ"היובל" אל היישוב עלי, נפרצה ללא קבלת היתר בנייה כדין.

ביום 21.9.05, נמסר צו הפסקת עבודה ביחס לפריצת הדרך, ובהמשך הוצא צו סופי להפסקת עבודה והריסה, אשר הומצא כדין ביום 14.11.05.

12. בדיקות שנערכו במקום ימים ספורים לפני הגשת העתירה וכן מספר ימים לאחר הגשתה העלו כי עד אותה עת בוצעו במקום עבודות במסגרתן הונחו מצעים על חלקים מתוואי הדרך, אך הכביש לא זופת. עוד העלתה הבדיקה, כי העבודות במקום הופסקו מספר ימים לפני שנערכה אותה בדיקה.

13. ביום 5.4.09, מספר ימים לאחר הגשת העתירה, ובהמשך לעמדת המשיבים, ניתן צו ביניים על ידי בית משפט נכבד זה, האוסר על המשיבות 5-6 לבצע עבודות בנייה, בעצמן או על ידי אחרים, על אדמות הכפר קריות בכל הנוגע לכביש נשוא העתירה.

14. בתאריך 5.7.09 הודיעו המשיבים לבית המשפט הנכבד, כי אותו חלק מהדרך נשוא העתירה עליו נמצא בבדיקות קודמות כי הונחו מצעים, נחסם כך שלא ניתן לעשות בו שימוש.

15. ביום 5.11.09 הודיעו המשיבים כי ביצעו פעילות מקיפה לחריצת מקטע הכביש, אשר קודם לכן נחסם משני קצותיו.

פעולה זו כללה חפירת תעלות והקמת סוללות לרוחב הכביש, במספר נקודות לאורך תוואי מקטע זה, תוך הותרת שביל ברוחב 2 מטרים, מקצהו המזרחי של מקטע הכביש, סמוך וצפונית לתוואי הכביש, אשר לא נחרץ, זאת על מנת להימנע מפגיעה במערכת התשתיות של השב"ם (שטח בטחוני מיוחד, המקיף את היישוב למטרות הגנה עליו) של היישוב עלי הסמוך ותוך מתן אפשרות גישה לגורמים המורשים אל מתקני השב"ם (כלי רכב 4X4) לצורך אחזקת המתקנים.

16. לאחר דיון שהתקיים בעתירה ביום 26.5.10, ולאחר שהתברר כי מקטע של הכביש - בחלקו הסמוך ביותר ל"היובל" (מסומן בצבע תכלת על נספח מ/ש1), זופת, בניגוד לצו הביניים שניתן על ידי בית המשפט הנכבד, הגישו המשיבים הודעה מעדכנת מטעמם ביום 8.8.10, בה ציינו, בין היתר, כי בהמשך להערות בית המשפט הנכבד, בחנו המשיבים את האפשרות להזיז את מיקום החסימות שהונחו למיקום הסמוך יותר ל"היובל", וכי ביום 8.7.10 הונחו גורמי המינהל האזרחי לבצע חסימה של המשך הציר שנחרץ בעבר, עד לנקודה הקרובה ביותר ל"היובל" אשר לא תחסום את אפשרות הגישה ל"היובל", וזאת בתיאום עם גורמי ההתיישבות.

17. אשר לסוגיית הפרת צו הביניים צויין בהודעה זו, כי ביום 19.7.09 נערך סיור במקום, אשר העלה כי בוצעו עבודות בתוואי הכביש, במסגרתן זופת קטע כביש באורך של כ-150 מטר, בסמוך לכניסה ל"היובל" ואילו מקטע הדרך שהוביל קודם לכן ל"היובל" (חלק מהדרך שהיתה קיימת קודם לכן), נהרס.

המשיבים עמדו על כך שבשל כך בעת זו, דרך הגישה היחידה ל"היובל", עוברת בחלקה, על הכביש נשוא העתירה - כעת, דרך הגישה הישנה ל"היובל", מתחברת לדרך נשוא העתירה בנקודה המצוייה מעט צפונה לכניסה ל"היובל".

18. עוד צויין, כי כבר ביום 30.4.09, זמן מה לאחר שהתגלתה עובדת הנחת המצעים על הדרך נשוא העתירה (קרי, הנחת המצעים אליה התייחסו המשיבים בתגובתם לבקשה למתן צו ביניים מיום 5.4.09), הנחה אלוף פיקוד המרכז כי ייערכו סיורים עיתיים בשטח נשוא העתירה (כמו גם באזור אחר, אשר אינו רלוונטי לענייננו), על מנת למנוע הפרות נוספות, ולדווח לגורמים הרלוונטים ככל שבוצעו הפרות כאמור וכי, בפועל נערכו במקום סיורים על ידי יחידת הפיקוח בתכיפות של לכל הפחות אחת לחודש.

ביום 28.7.09, בהמשך לגילוי ההפרות בסיור מיום 19.7.09, שב היועץ המשפטי של אזור יהודה והשומרון והפנה את ראש המנהל האזרחי וגורמים במחוז ש"י של משטרת ישראל, להנחייה זו של אלוף הפיקוד.

להודעת המשיבים מיום 8.8.10 צורפו תצלומי אוויר ממועדים שונים, עליהם סומנו מקטעי הדרך השונים, כמו גם אותו חלק של הדרך הישנה אשר נהרס - אליהם נתייחס גם בהמשך כתב תשובה זה. למען הנוחות, ולשם הבהרה לאיזו מקטעי דרך מתייחסים המשיבים בכתב תשובה זה, מצורף שנית אחד מאותם תצלומים - מחודש מאי 2010 - גם לכתב התשובה, ומסומן מש/1.

19. נוסף על האמור צויין בהודעת המשיבים מיום 8.8.10, כי משטרת ישראל (מחוז שי"י) מקיימת חקירה בכל הנוגע לפריצת הדרך נשוא העתירה, אשר נפתחה בעקבות תלונה שהוגשה על ידי ראש מועצת הכפר קריות ביום 18.3.09, בגין הסגת גבול בשטח הדרך (תיק פל"א 105505/09). המשיבים עמדו על כך שמהשתעוררה סוגיית הפרת צו הביניים ביחס לדרך נשוא העתירה, הרי שעניין זה נבדק גם הוא במסגרת החקירה, ובמסגרתה נחקרים החשודים בין היתר גם על כך, וכי עד כה, בוצעו במסגרת החקירה פעולות לבחינת הסוגייה הקניינית ביחס לקרקע, נחקרו מספר גורמים ובהם מהנדס החברה לפיתוח מטה בנימין, מזכיר הישוב עלי, וכן חשודים נוספים. עוד נמסר כי בכוונת משטרת ישראל לבצע מספר פעולות חקירה נוספות במסגרת תיק זה, אשר מטבע הדברים לא ניתן לפרטן במסגרת הודעה זו, על מנת שלא לשבש את המשך החקירה.

20. ביום 3.4.11, ולקראת דיון בעתירה הגישו המשיבים הודעה מעדכנת נוספת מטעמם בה ציינו כי החסימה הנוספת אליה התייחסו בהודעתם מיום 8.8.10 בוצעה כמתוכנן. עוד ציינו המשיבים בהודעה המעדכנת מטעמם כי מסיור שנערך ביום 15.3.11 עלה כי לא חל שינוי בסטטוס סלילת הכביש, מאז הדיון שהתקיים בעתירה ביום 26.5.10.

אשר לחקירה שנפתחה על ידי משטרת ישראל (מחוז שי"י) בכל הנוגע לפריצת הדרך נשוא העתירה, עדכנו המשיבים כי התיק עודנו מצוי בחקירה, וישנן פעולות נוספות אותן מבקשת המשטרה לבצע, על מנת לברר את נסיבות פריצת הדרך וסלילת הקטעים שנשללו.

21. עוד ציינו המשיבים בהודעה המעדכנת מטעמם, כי במסגרת הליכי סקר שנערכו ביחס ל"היובל", אשר עניינו נדון במסגרת עתירה בבג"ץ 9051/05 ואשר במסגרתם ניתנה חוות דעת של הפרקליטות הצבאית, נערכה בדיקה גם ביחס לשטחים שחלק מהכביש נשוא עתירה זו מצוי עליהם, וכי המשיבים מבקשים לשקול את המשך צעדיהם ביחס לאותו מקטע אחרון של הכביש, וזאת **בראייה משולבת** עם ההחלטות שתתקבלנה בעניין "היובל" עצמו, אשר עניינו כאמור, נדון בעתירה בבג"ץ 9051/05.

יצוין כאן, כי בדיקה זו העלתה כי מספר מקטעים בכביש מצויים על מקרקעין אשר לא ניתן להכריז עליהם כאדמות מדינה, כיוון שנמצא שעובדו במשך שנים טרם תחילת פריצת הדרך, וקיימת אפשרות שיש מי שיכול להצביע לגביהם על מקור זכות שיאפשר רישום של זכויות פרטיות ביחס אליהם.

מרבית מקטעים אלה מצויים בקטע הכביש שנחרץ או נחסם, ומעט מהם מצויים בקטע הכביש הסלול, הממשיך דרומה מהחסימה הקרובה ביותר לכניסה ל"היובל", ואשר מהווה את דרך הגישה היחידה ל"היובל".

תצלום אוויר ובו מסומנים בסגול קטעי הכביש אשר לפי ממצאי הסקר ניתן להכריז עליהם כאדמות מדינה, מצורף ומסומן מש/2.

22. ביום 6.4.11, במסגרת דיון שנערך בעתירה, ניתן צו על תנאי על ידי בית המשפט הנכבד, המורה למשיבים "ליתן טעם מדוע לא ייהרס הכביש נשוא העתירה, ומדוע לא ננקטו צעדים כנגד מפרי צו הבנייה".

23. בטרם תובא עמדת המשיבים בתשובה לצו על תנאי, יבקשו המשיבים להדגיש, כי ביום 3.5.11 הוגש תצהיר מעדכן מטעם המשיבים במסגרת העתירה בבג"ץ 9051/05 אשר מתייחסת, בין היתר, לבנייתם של מספר מבני קבע ב"היובל". במסגרת תצהיר זה עמדו המשיבים, בין היתר, על ממצאי הליכי הסקר בשטח המקרקעין שנבדקו באזור "היובל".

המשיבים הודיעו, בין היתר, כי הדרג המדיני מבקש להסדיר את הבנייה ב"היובל" ככל שהיא מצוייה על אדמות מדינה, וזאת בהתאם לתוצאות סופיות של הליך סקר הקרקעות במקום, ובהתאם לתנאים הייחודיים לו, וכי עתידה להתחיל בקרוב בחינה של האפשרויות העומדות בפני המשיבים על מנת להסדיר כדין את הבנייה באותם מקרקעין שניתנים ככל הנראה להכרזה כאדמות מדינה ב"היובל". בנסיבות אלה הודיעו המשיבים כי אין בכוונתם לפעול בעת זו לשם מימוש צווי ההריסה ביחס לבנייה המצוייה על מקרקעין הניתנים ככל הנראה להכרזה על אדמות מדינה. עוד הודיעו המשיבים כי תינתן האפשרות לגורמים המיישבים למצוא פתרון כדין למשפחות המתגוררות במבנים המצויים על קרקע פרטית, לרבות במקרקעין שהסדרתם נבחנת.

בהתאם הודיעו המשיבים לבית המשפט הנכבד במסגרת תצהירם, כי בכוונתם להשלים את הליך הסקר ולהכריז על המקרקעין הרלוונטיים באזור "היובל" כאדמות מדינה וכי ההליכים לשם כך יחלו תוך חודש ימים.

בצד זאת הודיעו המשיבים כי במקביל לאמור הנחה הדרג המדיני את הגורמים המקצועיים, לפעול למימוש צווי ההריסה המתייחסים לבנייה אשר יימצא - בהתאם לתוצאות הסופיות של הליך הסקר - כי היא על קרקע פרטית.

בנוסף הודיעו המשיבים כי הדרג המדיני הנחה כי ביחס לבית משפחתו של רס"ן אלירז פרץ, ז"ל, שנהרג בפעילות מבצעית בגבול רצועת עזה בשנת 2010 ואשר בשטחים אשר לא ניתן להכריז עליהם כאדמות מדינה, לא יינקטו פעולות אכיפה ביחס, עד למציאת פתרון חלופי הולם למשפחה וזאת לאור הנסיבות המיוחדות במקרה זה.

תצהיר המשיבים 1-4 בבג"ץ 9051/05, מיום 3.5.11, ללא נספחים מצורף ומסומן מש/3.

24. ברי כי להחלטת הדרג המדיני המבקש להסדיר את אותה בנייה ב"היובל" המצוייה על מקרקעין אשר נראה כי ניתן להכריז עליהם כאדמות מדינה (שהיא מרבית הבנייה במקום), והנחיתו להחל בבחינה של האפשרויות העומדות בפני המשיבים על מנת להסדיר כדין את הבנייה באותם מקרקעין, ישנה השפעה גם על הסוגייה המתעוררת בעתירה שלפנינו. הדבר נכון במיוחד בהתחשב בכך שבעת זו אותו חלק של הכביש נשוא העתירה אשר לא נחסם או נחרץ, ואשר מתחבר לדרך הגישה הישנה ל"היובל", מהווה את דרך הגישה היחידה ל"היובל".

מצב הדברים העובדתי לאחר מותן צו על תנאי

25. יחידת הפיקוח של המנהל האזרחי ממשיכה לקיים סיורי פיקוח בשטח נשוא העתירה מעת לעת. הסיור האחרון במקום התקיים ביום 22.5.11. במסגרת סיור זה נמצא כי לא חל שינוי במצב הדרך, וכי החסימות שהונחו נותרו במקומן.

יחידת הפיקוח תמשיך לקיים במקום סיורים עיתיים.

26. אשר לחקירת משטרת ישראל אליה התייחסו המשיבים בהודעותיהם הקודמות, ואשר במסגרתה נחקרת גם סוגיית הפרת צו הביניים שניתן על ידי בית המשפט, נציין כי על פי הנמסר ממשטרת ישראל, במסגרת החקירה בוצעו בתחילת חודש מאי 2011 פעולות חקירה נוספות. תיק החקירה עתיד לעבור בקרוב לבחינת יחידת התביעות של מחוז ש"י, לשם קבלת החלטה בדבר העמדה לדין, סגירת התיק, או ביצוע השלמת חקירה, ככל שזו תידרש.

עמדת המשיבים

הריסת הדרך נשוא העתירה

27. בחלקו הראשון של הצו על תנאי שניתן על ידי בית המשפט הנכבד התבקשו המשיבים ליתן טעם "מדוע לא ייהרס הכביש נשוא העתירה".

28. כפי שפורט לעיל, ביחס לדרך נשוא העתירה שלפנינו ביצעו המשיבים מספר פעולות - בתחילה נחסם ונחרץ חלק אחד של הדרך (נפרט לרצועה מסויימת, כמפורט לעיל, אשר לא נחרצה), הוא הקטע המסומן בקו צהוב - אדום מרוסק על נספח מש/1, ובהמשך לכך נחסם קטע נוסף של הדרך - עד למקום המסומן "חסימה מתוכננת" (שכעת, כאמור לעיל - כבר בוצעה), על נספח מש/1. למעשה, כיום, קטע שאורכו כ- 1.3 ק"מ, מתוך הדרך שאורכה הכולל הוא 1.5 ק"מ, הוא חסום או מחורץ, והוא אינו ניתן למעבר.

29. המשיבים יטענו כי חריצה וחסימה זו הביאה באופן אפקטיבי להוצאת קטעי דרך אלה - **שהם עיקר הדרך** - מכלל שימוש, ומשכך, המשיבים ביצעו, הלכה למעשה, את צו ההריסה ביחס לעיקר הדרך.

30. אשר לקטע האחרון של הדרך (המסומן על **נספח מש/1** בצבע תכלת), יבקשו המשיבים להודיע, כי בהתאם להנחיית הדרג המדיני בעניין "היובל" עצמו, לפעול למימוש צווי ההריסה המתייחסים לבנייה אשר יימצא - בהתאם לתוצאות הסופיות של הליך הסקר - כי היא על קרקע פרטית, הרי שאף אותם חלקים של הדרך נשוא העתירה שלפנינו, אשר יימצא - בהתאם לתוצאות הסופיות של הליך הסקר - כי הם על קרקע פרטית, יוסרו.

31. יחד עם זאת, בהתחשב בכך שכמצויין לעיל, כיום מקטע דרך זה, המתחבר לדרך הישנה מעלי "היובל", **הינו דרך הגישה היחידה למקום**, הוחלט על ידי המשיבים כי ביצוע צו ההריסה ביחס לחלק אחרון זה של הדרך ידחה בשלב זה - עד להשלמת הליכי בחינת האפשרויות על מנת להסדיר כדין את הבנייה במקרקעין שניתנים להכרזה כאדמות מדינה ב"היובל", עליהם הנחה הדרג המדיני. יוער, כי במסגרת בחינה זו, תיבחן גם סוגיית הסדרתה כדין של דרך גישה למקום.

נזכיר בהקשר זה, כי בהתחשב בחליכי הבחינה האמורים, הודיעו המשיבים במסגרת בג"ץ 9051/05, כי בעת זו אין בכוונתם לממש את צווי ההריסה ביחס למבנים ב"היובל" המצויים על מקרקעין אשר נראה כי הם ניתנים להכרזה כאדמות מדינה.

32. עוד נזכיר, כי כלל המבנים נשוא העתירה בבג"ץ 9051/05, וכן מבנים אחרים ב"היובל", הינם מאוכלסים.

בנסיבות העניין הכוללות - כאשר מדובר בדרך גישה יחידה למקום מאוכלס, אשר הדרג המדיני מבקש להסדיר את מרבית הבנייה בו - סבורים המשיבים כי יש מקום לדחות בשלב זה את מימוש צו ההריסה ביחס למקטע הדרך האחרון - הסמוך לכניסה ל"היובל", וזאת על מנת שלא להביא למצב בו למשפחות אשר מתגוררות כיום ב"היובל" לא תהיה דרך גישה למקום מגוריהן.

33. יצויין, כי על ידי המשיבים נשקלה האפשרות לבצע הריסה גם במקטע אחרון זה, תוך מתן מענה אחר לצורכי הגישה של תושבי "היובל", על דרך של מתן אפשרות לחידוש התוואי הישן של הדרך למקום. נזכיר, כי למיטב בדיקת המשיבים הקטע האחרון של התוואי הישן (המסומן בקו סגול מרוסק על **נספח מש/1**) נהרס במקביל לזיפות המקטע האחרון של הדרך נשוא העתירה, אשר נעשה תוך הפרה של צו הביניים שניתן על ידי בית המשפט (הקטע המסומן בתכלת על **נספח מש/1**).

34. אלא, שלאחר שקילת אפשרות זו, החליטו המשיבים כי אין מקום לאפשר את חידוש התוואי הישן כאמור, בין היתר, כיוון שבשלב זה לא ניתן לדעת בודאות כי תוואי זה עובר כולו במקרקעין, אשר בסיום ההליך הסקר יוגדרו כאדמות מדינה. זאת, כיוון שעד לביצוע ההכרזה על אדמות מדינה, ועד לסיום שמיעת העררים על הכרזה זו - ככל שיהיו, לא ניתן לקבוע באופן סופי את גבולות אדמות המדינה במקום.

לפיכך עמדת המשיבים היא כי בשלב זה, **על מנת לאפשר את גישת תושבי "היובל" למקום מגוריהם**, ועד לסיום בחינת הסדרת הבנייה הרלוונטית ב"היובל" כדן, כמו גם בחינת הסדרת דרך גישה למקום כדן, יידחה ביצוע צו ההריסה ביחס למקטע הדרך האחרון - העובר מהחסימה הקרובה ביותר ל"היובל" ועד "היובל" עצמו.

35. יובהר, כי בצד האמור, יפעלו המשיבים לכך שלא תתקיים בנייה נוספת בכל הנוגע לדרך נשוא העתירה.

36. המשיבים יטענו כי בנסיבות העניין, החלטתם זו - לבצע את צו ההריסה ביחס למקטע האחרון של הדרך בשלב מאוחר יותר כמפורט לעיל - הינה החלטה סבירה, אשר לא קיימת עילה להתערב בה.

נשוב ונדגיש, כי קבלת החלטה על ביצוע מוקדם יותר של צו ההריסה גם ביחס למקטע זה, פירושה מניעתה בעת זו של אפשרות הגישה של המשפחות המתגוררות כיום ב"היובל" למקום מגוריהן.

37. לסיכום פרק זה, ביחס לחלק הארי של הדרך - 1.3 ק"מ מתוך 1.5 ק"מ - ביצעו המשיבים פעולות אשר מונעות את אפשרות השימוש בה, ובכלל זה חרצו חלקים מהדרך, ובכך ביצעו הלכה למעשה את צו ההריסה ביחס לחלקים אלה של הדרך.

ביחס לחלקה האחרון והקצר של הדרך, אשר לא נחסם ונחרץ, בכוונת המשיבים לפעול בעתיד למימוש צו ההריסה, למצער ביחס לאותם חלקים של הדרך אשר יימצא כי הם עוברים במקרקעין פרטיים, וזאת לאחר שיושלמו הליכי הבחינה של הסדרת הבנייה המצוייה על מקרקעין הניתנים להכרזה כאדמות מדינה ב"היובל" כדן, ובכלל זה של הסדרת דרך גישה למקום כדן.

38. בנסיבות אלה, סבורים המשיבים כי לא קיימת עילה להתערבותו של בית המשפט הנכבד בכל הנוגע לסוגיית ביצוע צו ההריסה ביחס לדרך נשוא העתירה.

נקיטת צעדים בעקבות הפרת צו הביניים

39. בחלקו השני של הצו על תנאי אשר ניתן על ידי בית המשפט הנכבד התבקשו המשיבים ליתן טעם "מדוע לא ננקטו צעדים כנגד מפרי צו הביניים".
40. כפי שצויין כבר בהודעותיהם הקודמות של המשיבים, במהלך חודש יולי 2009 התברר כי קטע קצר מהדרך נשוא העתירה זופת, וזאת תוך הפרה לכאורה של צו הביניים אשר ניתן על ידי בית המשפט הנכבד בחודש אפריל 2009 ואשר אוסר על המשיבות 5-6 לבצע עבודות בנייה, בעצמן או על ידי אחרים, בכל הנוגע לכביש נשוא העתירה.
41. לסוגיית נקיטת הצעדים בעקבות הפרת צו הביניים, שני היבטים. האחד - צופה פני עתיד, שעניינו נקיטת הצעדים לשם מניעת הפרה עתידית נוספת של צו הביניים, והשני - צופה פני עבר, שעניינו נקיטת סנקציה כנגד המפר את הצו, בשל אותה הפרה.
42. המשיבים יטענו כי הם נוקטים בצעדים מתאימים, הן בהיבט צופה פני העתיד, והן בהיבט צופה פני העבר.
43. כך, בכל הנוגע לצעדים צופי פני העתיד, הרי שכמפורט לעיל, כבר ביום 30.4.09, הנחה אלוף פיקוד המרכז כי ייערכו סיורים עיתיים בשטח נשוא העתירה (כמו גם באזור אחר, אשר אינו רלוונטי לענייננו), על מנת למנוע הפרות נוספות, ולדווח לגורמים הרלוונטים ככל שבוצעו הפרות כאמור. הנחייה זו קויימה, ובפועל נערכו במקום סיורים על ידי יחידת הפיקוח בתכיפות של לכל הפחות אחת לחודש.
- ביום 28.7.09, בהמשך לגילוי זיפות מקטע הדרך תוך הפרה לכאורית של צו הביניים, שב היועץ המשפטי של אזור יהודה ושומרון והפנה את ראש המנהל האזרחי וגורמים במחוז ש"י של משטרת ישראל, להנחייה זו של אלוף הפיקוד.
- בהתאם, המשיכו להתקיים במקום סיורים מעת לעת.
- במסגרת סיורים אלה, ובכלל זה במסגרת הסיור האחרון שבוצע במקום ביום 22.5.11, נמצא כי לא חל שינוי במצב הדרך, ולא בוצעו הפרות נוספות של צו הביניים שניתן במסגרת העתירה שלפנינו. בהתאם להנחיית אלוף הפיקוד עליה עמדנו לעיל, ימשיכו להתקיים במקום סיורים מעת לעת.
44. הנה כי כן, המשיבים נוקטים בצעדים צופי פני עתיד על מנת לוודא כי צו הביניים שניתן על ידי בית המשפט הנכבד אינו מופר.

45. אשר לצעדים צופי פני העבר, שעניינם נקיטת סנקציה כנגד מי שהפר את הצו, הרי שכפי שצויין לעיל, משטרת ישראל פתחה בחקירה בנוגע לנסיבות פריצת הדרך, ומשהתברר כי צו הביניים שניתן על ידי בית המשפט הנכבד הופר, נחקרת גם סוגייה זו במסגרת אותה חקירה.

במסגרת חקירה זו נחקרו מספר גורמים ובהם מהנדס החברה לפיתוח מטה בנימין, מזכיר הישוב עלי, וכן חשודים נוספים. מטבע הדברים, לא ניתן להרחיב בשלב זה בדבר תוכן החקירה.

כפי שצויין לעיל, תיק החקירה בכל הנוגע לפריצת הדרך נשוא העתירה ולהפרת צו הביניים שניתן על ידי בית המשפט הנכבד עתיד לעבור בקרוב לבחינת יחידת התביעות של מחוז ש"י, לשם קבלת החלטה בדבר העמדה לדין, סגירת התיק, או ביצוע השלמת חקירה, ככל שזו תידרש.

46. עוד יוער, כי בתחילת חודש יוני צפויה להתקיים בפרקליטות המדינה ישיבה עם מספר גורמים, ובהם גורמי משטרת ישראל, לשם בחינת הטיפול במקרים בהם קיימים חשדות להפרת צווי ביניים שניתנו על ידי בית המשפט הנכבד, בכל הנוגע לבנייה בלתי חוקית באיו"ש (הן במגזר היהודי והן במגזר הפלסטיני), וסקירת תיקי החקירה המנוהלים על ידי משטרת ישראל במקרים אלה. במסגרת זו, יעלה גם עניינה של החקירה בעניין הדרך נשוא העתירה שלפנינו, וברי שאם יימצא כי יש מקום לנקוט בצעדים נוספים במסגרת החקירה, תורה הפרקליטות לעשות כן.

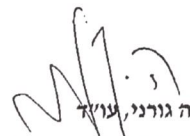
47. הנה כי כן, אף בהיבטים צופי פני העבר פועלים המשיבים, על מנת לחקור את סוגיית הפרת צו הביניים, וככל שיימצא בסופו של יום כי בתיק החקירה ראיות מספיקות לשם העמדה לדין של פלוני, יגישו המשיבים כתב אישום בעניין זה.

48. מכל האמור לעיל עולה כי המשיבים פועלים במסגרת סמכויותיהם לשם אכיפת צו הביניים שניתן על ידי בית המשפט הנכבד, ולשם נקיטת צעדים בשל הפרתו. אשר על כן, אף ביחס לסוגיה זו לא קיימת עילה להתערבותו של בית המשפט הנכבד.

49. לפיכך יבקשו המשיבים מבית המשפט הנכבד לדחות את העתירה. יצויין עם זאת, כי בנסיבות העניין, המשיבים 1-4 לא יתנגדו לכך שגם לאחר דחיית העתירה, ייותר על כנו צו-ביניים אשר יאסור על המשיבות 5-6 לבצע עבודות בנייה, בעצמן או על ידי אחרים, בכל הנוגע לכביש נשוא העתירה.

50. כתב תשובה זה נתמך בתצהיריהם של איתן ברושי, עוזר שר הבטחון להתיישבות; סא"ל צביקה כהן, ראש תחום תשתית במנהל האזרחי; ושי דא קוסטה, ע"ר מח"מ תחנת בנימין במשטרת ישראל.

היום, כ"ז אייר תשע"א
31 מאי 2011

הילה גורני, עו"ד
סגנית בכירה לפרקליט המדינה